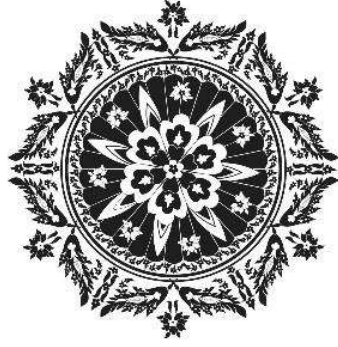

Hız. Havva'dan günümüze **KADIN**

1.CİLT

Muhammed Rıdván SADIKOĞLU
Araştırmacı Yazar

www.ridvansadikoglu.com

İnstagram : @ridvansadikoglu

Hz. Havva'dan Günümüze KADIN(1.cilt)

Birinci Basım	: Eylül, 2016
İkinci Basım	: Mart, 2017
Üçüncü Basım	: Temmuz, 2017
Dördüncü Basım	: Ocak, 2018
Beşinci Basım	: Mayıs, 2018
Altıncı Basım	: Mart, 2019
Yedinci Basım	: Ekim,2019

Basım : FTM Mat. Basın Yay. ve Rek. Ltd Şti
Matbaa Sertifika Numarası : 35383

© Copyright 2019, Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU

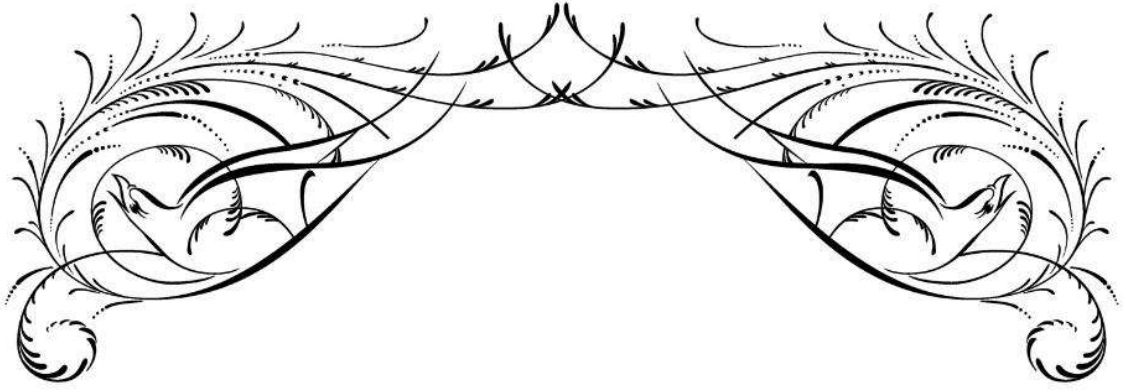
Kapak Tasarımı : Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU

Editörlük : Fevziye AKDAĞ

*Bu kitabın hakları Araştırmacı Yazar **Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU**'na aittir. Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak alıntılar dışında tüm alıntılar, Kültür Bakanlığı Telif Hakları Sözleşmesi gereği yazarın iznini gerektirir. Kaynak gösterilmeden kitaptan alıntı yapılamaz; yazarının yazılı izni olmadan radyo ve televizyona uyarlanamaz; oyun, film, elektronik kitap, CD ya da manyetik bant haline getirilemez; fotokopi ya da herhangi bir yöntemle çoğaltılamaz, yayınlanamaz ve dağıtılamaz.*

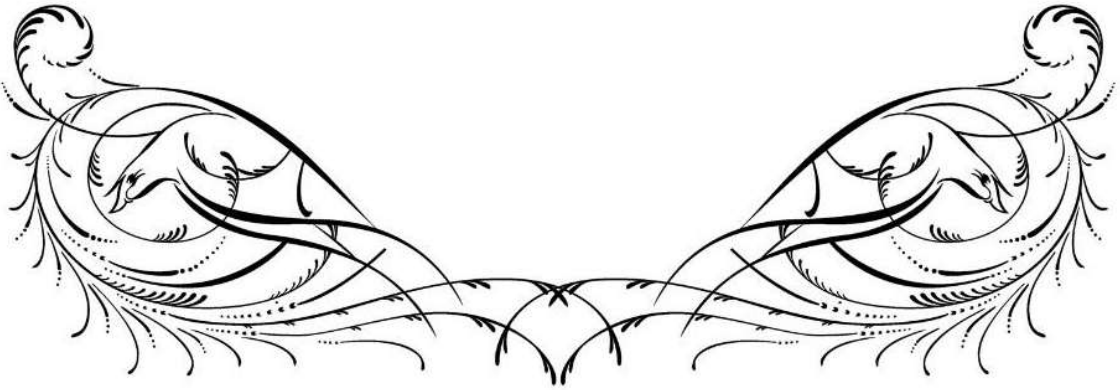
MUHAMMED RIDVAN SADIKOĞLU

Eğitim Yöneticisi, Araştırmacı Yazar. 1973 doğumlu. İlköğrenimini Zonguldak İli Çaycuma İlçesi Barbaros İlkokulunda, Ortaöğrenimini ise Ordu İli merkez ve Mesudiye İlçesi'nde tamamlamıştır. Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı ve aynı zamanda Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik mezunudur. Pedagoji alanındaki akademik eğitim süreci halen devam etmekte olup özellikle “İslam Tarihi, İslâm'ın sosyalliği ve insanın en önemli kutsal olduğu” konularında dinsel terminolojinin topluma yansımaları yönünde “İnsan İnsana Emanettir” argümanı ile yaklaşık on dokuz yıldır araştırma ve incelemeler yapmakta, bu konuda eserler ortaya koymaktadır. 1995-2003 yılları arasında Adıyaman İli Kâhta İlçesi Damüstü Köyü İlkokulunda sınıf öğretmeni, Adıyaman İli Kâhta İlçesi Göçeri İlköğretim Okulunda Okul Müdürlüğü, 2003-2007 yılları arasında ise Diyarbakır İli Yiğityolu Köyü İlköğretim Okulu Müdürü olarak çalışmış; eğitimcilik hayatı boyunca oturup şartları eleştirip şikâyet etmek yerine elini taşın altına koyarak ‘mevcut imkânları okulun, çevrenin ve öğrencilerin lehine nasıl çevirebilirim’ düşüncesi içinde insanüstü bir gayretle mücadele etmiş ve bu çerçevede 2005 yılında **YILIN ÖĞRETMENİ** ödülünü almıştır. Eğitim Yöneticiliği alanında yayımlanmış yüzlerce makalesi ile birlikte, yayında olan "**Öğretmen Olmak**", "**Ertelenen Hayatlar (Roman)**", 6 cilt ve 3280 sayfadan oluşan "**LEKÜM DİNÜKÜM VELİYEDİN**" (Araştırma ve İnceleme Dizisi 1-6), "**Hz Havva'dan günümüze KADIN**" (Araştırma İnceleme 7), "**DİRİLİŞ**" (Roman), "**Geceye Bir Güneş Çizdim (Roman)**", "**Kerbübela (Roman-4 cilt)**" eserlerinin yanısıra yazara ait **Kadifeden Çıglıklar (Roman)**, **VE KADER GAYRETE ÂŞIKTIR (Roman)**, **ŞİRK İNANANLARIN HASTALIĞIDIR** (Araştırma İnceleme-8), **Biz Yanlış Anladık** (Araştırma İnceleme-9) olmak üzere yayımlanmış 21 (yirmibir) adet eseri bulunan Muhammed Ridvan SADIKOĞLU aynı zamanda İlahiyat Fakültesi 3.sınıf öğrencisidir.

*“Kadınların haklarını yerine getirme
hususunda Allah’tan korkunuz. Zira siz
onları Allah’ın bir emaneti olarak aldınız.*

Hz. Muhammed Mustafa (sav)

ıkmiş olduğum bu uzun soluklu yolda yürek terini
akıtarak yol arkadaşılığının hakkını ziyadesiyle veren;

*Sevgili Fevziye AKDAĞ'a,
Sevgili Aycan TAŐHAN'a,
Sevgili Rabia ÇELİKTEN'e
en içten teŐekkürlerimle....*

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	11
7.BASKI ÖNSÖZÜ	18
GİRİŞ	22
YARATILIŞ	27
• İnsan Kimdir ?	28
• İnsanın Fesat ve Fesareti	33
• Ademoğlu'nun İlk Yaratılışı	38
• Yaratılış	47
• Yasak Meyve	55
✓ 1.Cennet	56
✓ Adem'in Cenneti	56
✓ 2.Şecer	57
✓ Mal	58
✓ Vesvese	60
✓ Sev'ete	60
✓ 3.Çirkinlikler	61
✓ 4.Cennet yaprakları	62
✓ 5.Zevk	63
✓ 6.Beda	65
✓ 7.İhbitu	65
✓ Biribirinize Düşman Olarak	67
✓ 8.Libas	67
✓ İnzal	67
✓ Huld	68
• Adem kıssası	70
✓ Birinci Sahne	73
✓ İkinci Sahne	82
• Adem Formuna Geçirilmiş İnsan'ın Nefs Yönünün Yaratılışı	95
✓ Negatif Potansiyeller	96
✓ Pozitif Potansiyeller	96
• İnsan Kavramının Kuran'a göre Tarifi ve Tanımlaması	100
• İnsanın Biyolojik Yaratılışı	101
✓ 1.Faz=Su	106
✓ 2.Faz=Çamur	107

✓ 3.Faz=Toprak	107
✓ 4.Faz=Beşer	108
• Habil ve Kabil	113
• Eşitliğin Taktiri	123
TARİHTE KADIN	130
• Tarih Boyunca Kadın	131
✓ Urukagina Metinleri	132
✓ Firavun Hutşepsut	134
✓ Murasaki Shikibu	135
✓ Theodora	136
✓ Hürrem Sultan	137
✓ Bingenli Hildegard	137
✓ Christine de Pizan	138
✓ 1. Elizabeth	138
✓ Olympe de Gouges	140
✓ Mary Wollstonecraft	140
✓ Milicent Fawcett	140
✓ Alexandra Kollontai	141
✓ Margaret Senger	141
TARİHTE KADININ SERÜVENİ	143
KURAN-I KERİM VE KADIN	152
✓ Allah Bizimle Konuşuyor	153
✓ İlham Ederek	157
✓ Perde Gerisinden	159
✓ Elçi Seçerek	160
✓ Kur'an-ı Kerim'in Din Algısı	168
✓ Kuran-ı Kerim Kadınlara Ne Getirdi	174
✓ Kaburga Kemiğinden Yaratılma Yok	175
✓ Çok Eşlilik Kaldırıldı	176
✓ Diğer Kadın Reformları	178
✓ Cariyelik Kalktı	180
✓ Mut'a Nikahı Kalktı	182
✓ Evin 'REİS'i' Erkek mi?	183
✓ Kadınları Dövme Yoktur	185

✓ Kadınlarla İlgili Konularda Kuran'la Saptırılan Konular	187
✓ Kadınlarla İlgili Uydurmalar	193
✓ Koca İzin Vermezse Kadın Cennete Gidemez mi?	195
✓ Yaşlı Kocalardan Kurtulmak	196
✓ Kadınlar Koyun Mudur?	197
✓ Kadınlar Erkeklerle Konuşurken Ağzına Taş Almalı mı?	199
✓ Kadın İmamda olur Müezzinde Olur Devlet Başkanı da Olur	200
✓ Cinselliği Sağlama Almak İçin Uydurulanlar	203
✓ Kur'an-ı Kerime Göre Hz. Meryem ve Meryem Suresinden Alınacak Mesajlar	213
✓ Meryem Sözcüğünün Anlamı	214
✓ Ailesi	214
✓ Hz. Meryem'in Cinsiyeti	217
✓ Hz. Meryem'e Ruhun Üflenmesi	220
✓ Hz. Meryem'in Hz. İsa'yı Doğurması	222
✓ Hz. Meryem'e Gönderilen Ruh	224
✓ Temessül	225
✓ Nebi Hanımları'nın Şahsına Günümüz Kadınlarına Uyarılar	230
AİLE	237
✓ Aile (Vahdet'in Çekirdeği)	237
✓ Kadın ile Erkeğin En Değerlisi	242
✓ Allah Katında Sorumlularda Eşit	245
✓ Kadının Çalışması	246
✓ Kadın-Erkek Çalışıp İş Üretin	247
✓ Barışa Yönelik Güzel İşler Yapın	248
✓ Sünnete Göre Çalışması	249
✓ İyiliği Emreder Kötülüğü Men Eder	250
✓ Peygamber Hanımlarına Özel Yasa	252
✓ Ailede Görev ve Yönetim	253
✓ Kadınla Erkeğin Birbirinden Üstünlükleri	254

✓ Ailede Yönetim Şura İledir	256
KADIN VE EVLİLİK	258
✓ Evlilik Kurumu ve Hedefi	259
✓ Evlenme Engelleri	264
✓ Devamlı- Mutlak Engeller	264
✓ Yakın Hısımlığı	264
✓ Geçici Engeller	268
✓ Evlilik Engeli	268
✓ İnanç Kısıtlaması	270
✓ Ahlak Engeli	276
✓ Boşanma Engeli	278
✓ Dört Kadınla Evli Olmak	278
✓ Yaş Engelli	278
✓ Hamilelik	279
✓ Evlilik Akdi Öncesi	280
✓ Nişanlanma	281
✓ Evlenme Ehliyeti	283
✓ Yaş	285
✓ Akıl Hastalığı	286
✓ Evlilik Akdi	286
✓ Kur'an'a Göre Evlilik Akdinin Şartları	287
✓ Şekil Şartları	289
✓ İcap Ve Kabul Şartı	289
✓ Evliliğin İlanı	289
✓ Şahit Şartı	292
✓ Mehir	294
✓ Yasal Otoritenin Onayı	295
✓ Evlilik Akdinde Tarafların İradesi	296
✓ Evlilik Akdinde Taraf Olarak Kadın	297
✓ Geleneksel İslam Hukukunda Kadın ve Evlilik	301
✓ İslam Hukuku	301
✓ Geleneksel İslam Hukukunda Kadının Hak ve Ehliyeti	304

✓ Yaş	304
✓ Akıl Hastalığı / Cünun	305
✓ Sefahet	305
✓ Kölelik	305
✓ Ehliyetini Kısıtlayan Bir Neden Olarak Cinsiyet	305
✓ Hukuki Temsil, Velayet ve Vesayet	306
✓ Velayet	306
✓ Vesayet	307
✓ Geleneksel İslam Hukukunda Kadının Evliliği	307
✓ Evlilik Türleri	307
✓ Farz Olan Evlilik	309
✓ Haram Olan Evlilik	309
✓ Mekruh Olan Evlilik	309
✓ Evlilik Şartları	309
✓ İcap ve Kabul	310
✓ Evlilik Akdinin Tarafları	311
✓ Evliliğin Geçerlilik Şartları	311
✓ Evliliğin Bağlayıcı Şartları	316
✓ Sakat Evlilik Çeşitleri	318
✓ Evlenilmesi Haram Olan Kadınlar ve Haram Evlilikler	320
✓ Evlenilmesi Ebediyen Haram Olan Kadınlar	320
✓ Evlenilmesi Ebediyen Haram Olmayan Kadınlar	320
✓ Evlilikte Ehliyet	322
✓ Evlilikte Velayet	324
YUNAN VE ROMA HUKUKUNDA KADIN VE EVLİLİK	328
✓ Eski Yunan Hukukunda Kadının Hak ve Fiil Ehliyeti	329
✓ Yunan Hukukunda Kadın Kadın ve Evlilik	331
✓ Roma Hukukunda Kadın ve Evlilik	334
✓ Roma Devleti ve Hukuku	338
✓ Roma Hukukuna Göre Kadının Hak ve Fiil Ehliyeti	341
✓ Roma Hukukunda Kadın ve Evliliği	341

ÖNSÖZ

Son yıllarda, değişen ve küçülen dünyada, bir taraftan İslam'ın yaygınlaşması, diğer taraftan toplumlara İslamofobinin empoze edilmesi, farklı ideoloji ve menfaatlere sahip grupların İslam'ı temsili hedef edinmesi ve akademik düzeyde yapılan İslam araştırmaları neticesinde Müslüman toplumların normları, bütün dünyanın ilgi odağı haline gelmiştir. Şüphesiz ki, bu normlar arasında en tartışma yaratanlar, müslüman kadının toplumdaki yerine dair olanlardır.

Her ne kadar müslüman yazar ve araştırmacılar bunu farklı bir şekilde sunmaya çalışsa da, günümüzün İslam dünyasında kadının hak ve sorumlulukları meselesi ciddi bir problem teşkil etmektedir.

Objektif bir gözle baktığımızda, Kur'an'da hakları açık ayetlerle güvenceye alınmış kadın, toplumda ciddi sorunlar yaşamakta ve haklarının çoğu yok sayılmaktadır. Bir tarafta modern hayatın yükü altında ezilen, aile hayatının getireceği sorumluluklardan kaçtığı için fitrattan uzaklaşan kadınlar, diğer tarafta hayatları sömürülmüş, inandığı değerler uğruna susturulmuş ve biyolojik fonksiyonların ötesinde toplumda herhangi bir fonksiyon bahşedilmeyen varlıklar haline getirilmiştir.

Bunun nedenini sorguladığımızda da, bu sorunların çoğunun toplum ve aile kaynaklı olduğunu görüyoruz. Toplumun çekirdeği mahiyetinde olan aile, içinde barındırdığı tüm değerleri yeni nesle aktardığı gibi, taşıdığı sorunları ve yanlışları da aynı şekilde aksettirmektedir.

Toplumda ciddi erozyonlara sebep olabilen bu sorun ve yanlışların çoğunun, maalesef din kökenli olduğu da varsayılmaktadır. Toplumun ayakta tutan en büyük manevi değerlerin kaynağı olan din, inanan ferden zihninde uyandırdığı bağlayıcılık ve teslimiyet nedeniyle, aynı zamanda dünyanın en bağlayıcı hukuk sisteminin temelini de oluşturmaktadır. Bu nedenle de dinin gereği olarak lanse edilen ve tüm insanlığı kapsadığı iddia edilen bir hukuk sisteminin gerçekten en mükemmel hukuk sistemi olması lazımdır.

Hukuk alanının en önemli konusunu teşkil eden aile hukuku, Müslüman toplumlarda, dini anlamda mezheplerin görüşleri doğrultusunda teşekkül etmiştir.

Bu çalışmada insanın ve kadının yaratılışından başlayarak Kur'an ayetleri ışığında kadının hukuki durumu, evlilik hükümleri ve kadının evlilikte taraf olarak hak ve sorumlulukları günümüzde din diye lanse edilen değerler irdelenerek ele alınmıştır.

Kur'an'da yer alan evlilik ve kadınla ilgili hükümler, modern hukuk normlarından bile daha ideal bir sistem inşa etmektedir. Kadın, bilinenin tersine, özgür irade sahibidir, evlilikte taraftır ve hem şahsi, hem mali hakları da çok önemli kurullarla tamamen güvence altına alınmıştır.

Geleneksel İslam Hukuku'nda kadın ve evlilik konusu başlı başına bir araştırma ve inceleme konusudur. Günümüzde geçerliliğini hâlen koruyan İslam mezheplerinin görüşleri doğrultusunda, evlilik hukuku, kadının hukukî durumu ve bu durumun evlilik

hukukundaki yansımalarını bu çalışmada ayrıca Kur'an ayetleri ışığında inceleme fırsatımız olacaktır.

Zira geleneksel İslam Hukuku'nun görüşleri çalışmanın ilerleyen bölümlerinden de görüleceği üzere , Kur'an ayetlerinden ve Allah Resulü'nün uygulamasından epey farklılık arz etmesi günümüzde hem kadının cinsel bir obje olarak görülmesine sebep teşkil etmekte, hem kadını ataerkil bir toplum yapısının altında adeta doğurduğu erkeğin kölesi kılmakta hem de bu yönüyle İslam düşmanlarına adeta çanak tutmaktadır.

Kur'an tabiri ile din-ül gayyüme (hayat dini) olarak lanse edilen İslam'a yaftalanan bazı uygulamaların kaynağının, Kur'an ve Sünnet olmayıp, mezhepler doktrinine nüfuz eden yabancı hukuk ve kültürler olduğunu hep birlikte müşahade edeceğimiz bu çalışmada özellikle çocukların evlendirilmesi, veli ve yetkileri, kadının evlilik akdindeki iradesi(zliği), gibi çok tartışmalı konuların, Kur'an'daki açık hükümlere rağmen, mezheplerce farklı yorumlanması, Kur'an'a aykırı bir hukuk sisteminin teşekkülünü mümkün kıldığını irdeleyeceğiz.

İslam coğrafyasında geçerliliğini hâlen koruyan bu sistem, her ne kadar çağdaş İslam hukukçularının görüşleriyle onarılmaya çalışıldıysa da, aslında İslam'ın hedeflediği mükemmel birey ve mükemmel toplum öğretisinin önünde önemli bir engel teşkil etmektedir.

İlerleyen bölümlerde fıkıh mezheplerinin teşekkül ettiği coğrafya, toplumlar ve dönemde önemli bir yere sahip olan ve dünya düşünce ve hukuk tarihindeki etkisi günümüzde

de hâlâ devam eden Yunan ve Roma Hukukunda kadın ve evlilik konusu araştırılmıştır. Zira Yunan Hukuku ve felsefesi, hem Roma Hukukunun, hem dünya felsefesinin önemli bir kaynağını teşkil etmiştir. Roma Hukuku ise, tüm batı hukuk sistemlerindeki nüfuzuyla etkisini hâlâ sürdürmektedir. Çalışmanın bu bölümünde yer alan incelemelerde görüleceği üzere, Yunan ve Roma'daki kadının konumu ve evlilikle ilgili hükümler bize hiç yabancı gelmeyecektir.

Medeniyetler arası etkileşim, hem bilim, hem kültür, hem de hukuk alanında kaçınılmazdır. Mezheplerin doğduğu coğrafya ve zaman diliminde geçerli olan kültür ve hukuk anlayışları, yaşadıkları toplumların ihtiyaçlarını karşılamaya çalışan âlimlerin düşüncelerini de ister istemez etkilemiştir. Bu etkileşimin gerçekleştiği zaman ve yer hakkında önemli çalışmalar da yapılmıştır, fakat oryantalist akımın anlayışından kurtulamayan bu çalışmaların çoğu, objektif bir referans teşkil etmekten uzaktır.

Kur'an'ın öngördüğü evrensel normlar, mezhepler hukukunun normları, Yunan ve Roma Hukukunun normlarının da zaman zaman karşılaştırıldığı bu çalışmamın tüm sahalarında değerlendirdiğim bu hükümleri bu şekilde karşılaştırmamdaki amaç, Kur'an'ın kadın ve evlilik konusunda koymuş olduğu normların tartışılmaz üstünlüğünü göstermekle beraber, mezhepler hukukundaki bazı normların Kur'an'dan çok, Yunan ve Roma Hukuku hükümleriyle benzerlik arz ettiklerini gözler önüne sererek, İslam hukukuna yaftalanan bazı uygulamaların kaynağının Kur'an değil, İslam düşüncesine

nüfuz eden yabancı düşünce sistemlerinin olduğunu ispatlamaktır.

Allah kadınla erkeği eşit yaratmamıştır. Her ikisini de insan olma yönünden, akıl, bilgi, kültür yönünden eşit olsa da, kadın erkekten daha duygusal daha hissidir. Erkek ise daha katı, olaylara daha sert, duygusal yoğunluğu az olan bir açıdan bakar. Bu psikolojik yönden farklılıktır. Biyolojik yönden, erkekte kas daha fazla iken, kadında yağ daha fazladır. Bu durum erkeğin kadından üstün olduğunu göstermez. Kadın daha duygusal, erkek daha az duygusal, kadın daha çok acır, sevgi hayatında daha önemli bir yer kapsar, erkekte ise daha azdır. Erkek daha güçlü kaslıdır, kadın daha az güçlü ve kaslıdır. Her iki cinsin de üstün ve eksik yönleri vardır. Akılda, düşüncede her iki cinsi de eşittir ve birbirlerini geçebilirler. Bu durum erkeğin üstünlüğünü veya kadının zayıflığını göstermez. Aksine bu durum her iki cinsin ayrı yaratılış özelliklerinin doğal sonucudur. Bunu kabul etmeli, yaşam tarzımızı buna göre ayarlamalıyız. **İslam, kadın-erkek eşitliğini değil, kadın erkek adaletini savunur.** Eşitlik, adalet demek değildir.

Günümüzde kadın konusu ele alınırken düşülen tuzaklarda biri de, kadına erkek eşitliği iddiasıdır. Birbirinden aynı anda farklı olan iki şey, o anda birbiriyle eşit olamaz. Ne kadın erkeğin, ne de erkek kadının eşitidir. Birbiriyle aynı olmayan iki şeyi birbiriyle eşitlemek, elmalarla armutları toplamak gibidir. Kadın ile erkek birbirinin eşiti değil, karşılıklı üstün olan ve olmayan taraflarıyla, toplumda, hayatın bütününde ve ailede vazife, sorumluluk, yetki ve haklar açısından birbirini tamamlayan

yanlarıyla, iki parça gibi birbirine geçmelerle bir bütünü meydana getiren iki parçadır. Bu bakımdan, önemli olan, eşitlik değil, her iki cinse de, fizyolojisinin, psikolojik yapısının, aile ve toplum bütünlüğü içindeki işbölümünün gerektirdiği sorumluluğu vermektir. Gerçek eşitlik, meseleye böyle yaklaşmadadır. Diğer tür bir yaklaşım ise eşitlik değil, aynılıktır; bu da, adalet, hele kadına iyilik veya ona değer verme değil, zulümdür.

Dolayısıyla, ne kadının hak ve sorumlulukları bütünüyle erkeğinkinin aynısıdır, ne de, erkeğinki kadınıninkinin aynısıdır. Çünkü kadının hakları erkeğinkiler ile aynı olsaydı, bu durumda kadın, erkeğin kopyası olurdu. İslam'da kadının eşsiz ve diğer sistemlerde hiç benzerliği olmayan bir konumu vardır. İslam, din görünümlü bazı batıl inançlarda olduğu gibi, kadını şeytanın ürünü veya kötülüklerin tohumu olarak görmez.

Kur'an-ı Kerim, erkeğe kadının egemen bir efendisi ve kadını da, erkeğin egemenliğine teslim olmaktan başka çaresi bulunmayan zavallı bir varlık olarak da yer vermez. Kadının içinde ruhu olup olmadığı sorusu hiçbir zaman ne İslam'da ve ne de Müslümanlar arasında tartışılmış bir mesele değildir. İslam'da kadının eşsiz, yeni ve diğer sistemlerde olmayan bir konumu vardır.

Günümüzün demokratik toplumları bile, bu konuda İslam'dan çok geridir. Bu toplumlarda kadının o kadar imrenilecek bir konumu yoktur. O, hayatını kazanmak için çok sıkı çalışmak zorunda kalmakta ve bazen erkekle aynı işi yaptığı halde, maaşı ondan daha az olabilmektedir. Belli bir

özgürlüğe sahip ise de, bu, daha çok arzularını tatmin özgürlüğüdür ki, böyle bir özgürlük, gerçek insan fitratının, selim aklın, insanlığın değişmez edebi değerlerinin ve herhangi semavi bir dinin kabul edebileceği tarzda bir özgürlük değildir.

Ayrıca kadın, demokratik toplumlarda bugünkü bulunduğu konuma gelebilmek için on yıllarca, hatta asırlarca çaba sarf etmiştir. Öğrenme, çalışma ve kazanma haklarını elde edebilmek için acılı kurbanlar vermek ve en tabii haklarının, hatta gördüğü ve görmesi gereken hürmetin birçoğundan vaz geçmek zorunda kalmıştır. Konumunu ruh sahibi bir insan durumuna getirmek için çok ağır bedel ödemiştir.

Tüm bu pahalı kurbanlara ve acılı çabalara rağmen onun, Müslüman kadının sahip bulunduğu kadınlığa yakışır haklara sahip olduğu söylenemez.

Sonuç olarak, “İslam, cinsiyetler arasında çatışmayı değil; adalet, merhamet, sevgi, uyum ve tamamlayıcılığı esas almıştır. Buna göre kadın ve erkek arasında mutlak üstünlük iddiası her iki tarafın yaratılış özellikleri ile bağdaşmamaktadır. Üstünlük cinsiyette değil, sahip olunan değerlerde aranmalıdır. İslam, bu konudaki adaletsizliği ortadan kaldırmak için gerekli düzenlemeleri yapmış, kadına hak ettiği konumu ve saygınlığı kazandırmıştır. Tarihi süreçte kadın aleyhine oluşan birtakım olumsuzluklar dinin maksat ve hedefleri dikkate alınarak yeniden değerlendirilmeli, İlahiyat ve İslami İlimler fakültelerinde bu konudaki çalışmalara ağırlık verilmelidir.”

Bu çalışmanın hedefi, toplumun anası olan Kadın'ın Allah'ın kelamı ışığında toplumda hak ettiği yere gelmesini sağlamak; Kur'an'ın evlilikle ilgili hükümleri ışığında, bilhassa evlilik hukukunda kadının statüsünü ortaya çıkarıp, bu hükümlerin günümüzde de uygulanabilirliğini ve bağlayıcılığını tespit ettikten sonra, gerçekten İslam'ın kadın konusunda koyduğu eşsiz adil normları farklı bir açıdan incelemek ve bu normların en modern hukuk sisteminden bile daha ideal olduğunu ortaya çıkarıp, günümüz müslüman toplumlarındaki sorunların İslam ve Kur'an'dan değil, tam tersi bunlardan uzaklaşıp anlaşılmamasından kaynaklandığını ortaya çıkarmaktır.

Çalışmanın her bir harfinin Rahman'ın kullarına hitabı olan Kur'an gözlüğü ile müşahade edilmesi okuyucularımdan en önemli ricamdır. Çalışma bazında ortaya çıkabilecek her türlü kusur şahsıma aittir. Zira kusursuzluk sadece Allah'a mahsustur!

Gayret bizden tevfik ise Allah'tandır !

Selam, dua ve muhabbetle....

Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU

7.BASKI ÖNSÖZÜ

Hz. Peygamber (s.a.v.) bize Kur'ân'ı tebliğ eden elçi ve öğretmen öğretmendir. (*Bakara*151, *Al-i İmran* 164) Cebrail aleyhisselam da Allah'ın Nebîmiz'e gönderdiği elçi (*Hakka* 40, *Tekvîr* 19) ve öğretmendir.(*Necm* 5, *Rahman* 2) Kur'ân'dan hüküm çıkarma yöntemi olan hikmeti Nebîmiz ondan öğrendi ve ashabına öğretti. Bu yüzden Kur'ân ile onun söz ve uygulamaları arasında tam bir bütünlük vardır. Aynı şeyi, önceki nebîler de yapmışlardır.

İlgili âyetlerden ikisi şöyledir:

"Allah Nuh'a ne buyurmuşsa onu, sizin için bu dinin şeriatı yapmıştır. Sana vahyettiğimiz, İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya emrettiğimiz şudur: Bu dini ayakta tutun, bu konuda bölünüp parçalanmayın. Senin çağırdığın şey müşriklere ağır gelir. Allah doğru tercihte bulunanı kendi tarafına alır, doğruya yöneleni de kendine yönlendirir.

Bölünüp parçalanma, kendilerine bu ilim geldikten sonra birbirlerine hakimiyet kurma çabalarından sonra oldu. Rabbin, belirli ecellerine kadar onları özgür bırakma sözü vermeseydi gereği yapılırdı. Onlardan sonra Kitaba mirasçı olanlar ise Kitap'tan şüphe duyup tam bir ikileme düşerler." (Şûra 13-14)

Önceki kitaplara yapılanlar, Kur'an'a da yapıldı. Kur'an yerine kendilerini öne çıkarmaya çalışanlar, Kur'an'dan çözüm üretme yöntemi olan hikmeti unutturunca şu ayet ve benzerleri anlamsızlaştı:

"Bu Kitabı sana, her şeyi açıklasın; bir rehber, bir ikram ve tam teslim olanlara müjde olsun diye parça parça indirdik." (Nahl 89)

Her şeyi açıklayan kitaptan nasıl olur da bir çözüm üretilemez! Hikmet unutulunca hocaların elinde Kur'an, yemek pişirmeyi bilmeyen birine teslim edilen yiyeceklerle dolu bir depoya dönüştü. O koca depoda karınlarını doyuracak bir şey bulamadılar. Aç kalmamak için depoyu işten anlayan kötü niyetlilere teslim ettiler. Onlar da yiyecekleri bozarak insanların sağlığıyla oynadılar.

Bizim kötü niyetlilerimiz, Nebîmiz hayatta iken işe girişen ve Müslüman görünerek kendilerini gizleyen Yahudi âlimleri ve işbirlikçileridir. Onlar kimliklerini gizlemeyi başararak ayetleri sağa sola çekip yeni bir din uydu-rabilmişlerdir. Allah Teâlâ, Yahudileri uzun uzun anlattıktan sonra şöyle buyurmuştur:

“Şimdi (bu Yahudilerin) size inanıp güvenmelerini mi bekliyorsunuz? İçlerinden birtakımı Allah'ın sözünü (Kur'an'ı) dinler, akıllarına da yatar, sonra onu başka tarafa çekerler. Bunu bile bile yaparlar.

Allah'ın Kitabına inanıp güvenenlerle karşılaşınca “Biz ona güveniriz!” derler. Birbirleriyle baş başa kalınca da: ‘Allah'ın size gösterdiği şeyi (Kur'an'ın doğruluğunu) onlara mı söylüyorsunuz? Rabbinizin (Sahibinizin) katında size karşı delil getirsinler diye mi? Hiç aklınızı çalıştırmaz mısınız?’ derler.

Bilmezler mi ki Allah onların gizlediklerini de bilir, açığa vurduklarını da!

Onların bir kısmı ümmîdir; kitabı değil, onunla ilgili kurguları bilir ve sadece tahmin yürütürler. Fakat elleriyle kitap yazan, sonra onunla geçici bir çıkar sağlamak için ‘Bu Allah katındandır!’ diyenlerin çekeceği var. Hem yazdıklarından dolayı

çekecekleri var hem de kazandıklarından dolayı çekecekleri var!"
(Bakara 75-79)

Yahudi münafıklar ve işbirlikçileri, Allah'ın ayetlerinin anlamını bozarlar da Nebînin sözlerini ve âlimlerimizin kitaplarını bozmazlar mı? Allah bu insanları Nebîmize şöyle tanıtmıştır:

(Münafıkları) gördüğünde kılık kıyafetleri hoşuna gider. Konuştuklarında konuşmalarına kulak verirsin. Oysa duvara dayalı kalas gibidirler. Her gürültüyü aleyhlerine sayarlar. Asıl düşman onlardır; onlara karşı dikkatli ol. Allah canlarını alsın, nasıl da yalana sürükleniyorlar! (Münafikûn 4)

Nebîmizi hayran bıraktıkları gibi bizi de hayran bırakan münafıklar, menfaat çevreleriyle işbirliği yaparak bu dini bozmasalardı iman, küfür ve şirk ile ilgili kavramlarının tahrifi, kader inancı, çocukları evlendirme, kölelik ve cariyelik, kadınların dövülmesi, recm cezası, dinden dönenin öldürülmesi, âlimlerin ve yöneticilerin tanrılaştırılması ve sayılamayacak kadar yanlış, İslam dininin hükmü gibi gösterilebilir miydi?

Elinizdeki bu çalışma BİR FETVA kitabı değildir ve hiçbir konuda hüküm vermek amacıyla ortaya konmamıştır.

Aksine yukarda sözü edilen "geleneksel" İslâm anlayışı ile Rahman'ın kelamını karşılaştırmayı amaçlamakta ve 75 ayette zikredilen AKIL nimetine davet etmektedir. **Dolayısıyla eserin her bir harfi Rahman'ın kelamı ile örtüştüğü sürece doğruluğa ulaşır.**

Bu kitaptaki her şey, noktasından virgülüne kadar

hem dünyada hem ahirette **hesabı sorulma ve verilme makamındadır**. Esas hesap sorucu olarak ise Allah yeter. O'nun sevgisi ve merhameti sonsuzdur. O'na sığındım, O'na güvendim.

Kusursuzluğun sadece Rahman'a ait olacağı gerçeğinin farkındalığıyla yoğun bir çalışma temposu altında ortaya koyduğum bu çalışmanın beraberinde getirdiği beşerî eksiklik, aksaklık ve yanlışlıklar; **affınıza ve anlayışınıza muhtaçtır**.

Çalışmamız; mü'min yüreklerde iyilikle, hayırla anılsın. Dinlerini hurafelere boğmuş zihinlere aydınlık ve ışık saçsın. Dinlerinden ümidini kesmiş zihinlerde ise yeniden uyanışa, canlanışa, böyle bir dine mensup olmakla gurur duymaya vesile olsun. İnsanın insana emanet edildiği ve her insanın mutlaka yine insanla imtihan edildiği ilahi gerçeği tüm beyinlerde yankı bulsun.

Gayret bizden, tevfik ise her niyet, hal, iş ve oluşa şahit olan, her türlü noksanlıktan münezzeh Yüceler Yücesi Rabbimizdendir.

Selam, dua ve müebbet muhabbetle.

GİRİŞ

Kadının sosyal, kültürel, dinî ve ailevî hayattaki yeri hakkında halen yaşanan kafa karışıklığında, Hz. Peygamber'in otoritesini kullanmak suretiyle onun ağzından uydurulan kadın konulu olumsuz ifadelerin rolü büyüktür. Zira bu uydurmalar, kadın hakkında olumlu mesajlar taşıyan sahih sünnetle çelişerek, iki farklı söylemi Hz. Peygamber'e nispet eden sözlü ve yazılı bir edebiyatın oluşmasına yol açmıştır. Nihayetinde nice insanın Peygamber buyruğu sanarak uyguladığı ve uygulattığı uydurma rivayetler, mevzûât kitaplarında derlenmiş olsalar bile, halk arasında elden ele dolaşan "aile rehberi" tarzı kitaplardaki yerlerini maalesef korumaktadırlar. Bazıları kadın ve erkek arasında daimî bir gerilim alanı ve huzursuzluk teması oluştururken, bazıları hayatın sadece bir alanını kadın için yaşanabilir kılmayı öngörmekte, bazıları ise geri hizmette bulunmasının faziletlerini sıralayarak kadının donanımlarını toplum yararına kullanmasına engel olmaya çalışmaktadır. Sonuçta varılan nokta, Hz. Peygamber'in öngördüğü bakış ile kadını, kadının sunduğu perspektif ile de hayatı görme imkânından mahrumiyettir.

Kadına dair asırların zihninde yer eden olumsuz algıların izlerini yaratılış kıssası kadar gerilere sürmek mümkündür. Bu olumsuz bakışın temelinde Hz. Âdem'in cennetteki ilk hatalı adımını eşi sebebiyle attığı, dolayısıyla insanın Rabbine ilk karşı gelişinden kadının sorumlu

olduğu inancı yatar. Kadının bu yüzden insan soyunu sürdürmenin zahmetli kısmına katlanmakla cezalandırıldığı ve dünya hayatında ancak günahkârlığıyla orantılı bir yer edinebileceği, kutsal metinlere girmiş, dolayısıyla kökleşmiş bir kanaattir.

Hz. Peygamber'in tebliği, böylesine karanlık bir kadın imajını reddederken, aslında insanlığı ciddi bir zihinsel dönüşüme davet etmektedir. Öncelikle Kur'an, Allah'ın Hz. Âdem'i ve eşini birbirlerine karşı değil, Şeytan'a karşı uyardığını söyleyerek, onları kandırmanın Şeytan olduğunu ısrarla yinelemektedir. İlk iki insanın hata işleme, pişman olup tevbe etme ve yeryüzü hayatına gönderilme serüvenini anlatan ayetlerde hep "birlikteliklerine" işaret eden işteş fiillerin kullanılması, hatta bir ayette suçun doğrudan Hz. Âdem'e atfedilmesi, aslî günah söylemiyle kadının sırtına yüklenen ağırlığı kaldıracak kadar önemlidir.

Hz. Peygamber'in mesajının ilk muhatapları da kuşkusuz benzer önyargılar ile şekillenmiş bir toplumun bireyleridir. Aralarında soylu ve zengin olmalarından dolayı söz hakkına sahip az sayıda kadın bulunsa da, Arap toplumunun adı üstünde "cahilliye" yani barbarlığa dayalı yapılanmasında kadına dair olumlu bir yaklaşımın izini sürmek zordur. Hz. Ömer'in din ile tanışmadan önce kadına bakışlarını özetleyen cümleleri, bu noktada dikkat çekicidir:

"Biz Cahiliye döneminde kadına değer vermezdik. İslâm gelip de Allah onlardan bahsedince, üzerimizde

hakları olduğunu ama onları işlerimize dâhil etmek zorunda olmadığımızı düşündük. Bir gün eşimle aramda bir tartışma oldu ve eşim bana karşı ağır konuştu. Ona 'Haddini bil!' dedim. Bunun üzerine eşim şöyle cevap verdi: 'Sen beni böyle azarlıyorsun ama (Peygamber'in eşi olan) kızın Hafsa, Rasûlullah'ı (karşı konuşmaktan çekinmeyerek bazen onu) üzüyor!'

"Dünya bir varlık âlemdir. Dünyanın en değerli varlığı ise, iyi huylu bir kadındır." buyuran bir Peygamber'in sünneti ile kadının edindiği maddî ve manevî kazanımlar incelendiğinde, dönüşümün ne denli baş döndürücü olduğunu görmek mümkündür. Ancak vahyin kadına sağladığı bu yeni yaşam alanının "insanca var olmak" üzerine kurgulandığını belirtmek, yeterli olacaktır.

İnsan varlığının, kadın ve erkek olmak üzere iki farklı ama birbirini tamamlayan boyutta yaratılmış olması, bu iki perspektifi bir arada değerlendirmeden "insan" ı anlamayı ve anlamlandırmayı imkânsız kılmaktadır. Dolayısıyla, insanı "halife" sıfatıyla var ettiğini anlatırken cinsiyetten söz etmeyen Allah'ın huzurunda, yeryüzünü O'nun rızasına uygun biçimde imar etme sorumluluğu yönünden kadın ve erkeğin konumu aynıdır. Bu sebeptendir ki, "Allah ve Resûlü bir iş hakkında hüküm verdikleri zaman, hiçbir mü'min erkek ve hiçbir mü'min kadın için kendi işleri konusunda tercih kullanma hakları yoktur." emrinin iki muhatabı vardır. Ve yine bu sebeple, aynı hatayı işlediklerinde aynı cezayı hak etmekte, aynı güzelliği hayata taşıdıklarında da aynı mükâfatı kazanmaktadırlar. Allah Rasûlü, "Kadınlar, erkeklerle

birlikte bir bütünü tamamlayan diğer yarıdır.” buyururken böyle bir gerçekliğe işaret etmektedir.

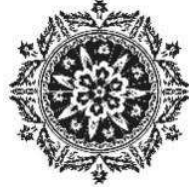
O güne değin kadının “halife” olmakla taşıdığı böylesi doğal bir saygınlığı göz ardı ederek yapılanan, dolayısıyla bu gerçeğin gerektirdiği birtakım insanî hakları da yok sayan bir zihniyete Hz. Peygamber; “Dikkat edin! Sizin kadınlar üzerinde hakkınız olduğu gibi, onların da sizin üzerinizde hakkı vardır.” diye seslenmekteydi. Onun kadına güvenen, değerini dile getiren, şefkatli, anlayışlı ve nazik tavrı insanları şaşırtmıştı. Her ne kadar Rasûlullah'ın adımlarını aralıksız takip etmeye gayret gösterecekler de, kadınlarla ilişkilerini gözden geçirmelerini ve zihniyetleriyle birlikte alışkanlıklarını da değiştirmelerini gerektiren bu öğretiyi karşısında eski anlayışlarının etkisinde davrandıkları zamanlar olmuştu. Bu gerçeği Abdullah b. Ömer şöyle itiraf ediyordu:

“Biz Hazreti Peygamber zamanında hakkımızda vahiy iner de azarlanırsak korkusuyla kadınlarımıza karşı kötü söz söyleyemez ve istediğimiz gibi davranamazdık. Ne zaman ki, Hazreti Peygamber vefat etti, işte o zaman ağır konuşmaya ve rahatça dilediğimizi yapmaya başladık!”

Toplumun genlerine işleyen yanlış düşünce kalıplarını kırmak, insanlara doğru davranabilmeleri için önce doğru düşünmeyi öğretmek elbette kolay değildi. Değişimin, toplumun kimi katmanlarında istenen düzeyde gerçekleşmediği bir vakıydı. Sonuçta tadına varılmış nice menfaati de alt üst eden bu yeni yapılanma, Hz. Peygamber'in vefatının ardından gerilemeye başlamıştı.

Çok değil, bir nesil sonra, Abdullah b. Ömer, Rasûlullah'ın "Hanımlarınız mescide gelmek için izin isterlerse onlara engel olmayın" dediğini anlatırken, bir oğlu "Vallahi onları engelleriz!" diye yemin ederek karşı çıkabiliyor, fitne çıkarmak için bu izni kullanacaklarını söyleyerek kadınlara olan güvensizliğini dile getirebiliyordu. Sakin bir insan olmasına rağmen, o güne değin duyulmamış biçimde ağır sözlerle oğlunu azarlayan İbn Ömer, "Ben sana 'Allah'ın Peygamberi şöyle buyurdu' diyorum, sen hâlâ 'biz onlara müsaade etmeyiz' diyorsun!" demişti.

Hz. Peygamber'in kadın hakkındaki sözleri ve davranışları nesilden nesle aktarılırken, İslâm öncesi olumsuz yaklaşımların da din ile birlikte taşınıyor olması şaşırtıcıydı. Geleneğe ait veriler, Yahudi kültürünün kalıntıları da dahil olmak üzere, itina ile saklanıyor gibiydi. Özellikle halk arasında aile içi ilişkiler bağlamında şekillenen kadın-erkek diyalogu, Kur'an ve sünnet çizgisiyle örtüşmeyen bir düzeysizlikte ısrarcıydı. Bu noktada beliren en ciddi tehlike ise, yetenek ve sorumluluk bakımından henüz erkek olgunluğuna erişememiş kabul ederek kadını bir alt basamakta konumlandıran, dolayısıyla düzeysizliği baştan şart koşan bir bakışın, din ile karıştırılır hale gelmesiydi. Bu bakış sahih rivayetlerin sakim yorumlarından başlayarak idraca ve nihayetinde hadis uydurmaya uzanan bir süreçte kendisine yer bulmaya başlayacaktı. Kuşkusuz, başkalaşım ve manipülasyonun kendisini en fazla gösterdiği alan uydurma rivayetlerdi.

YARATILIŞ

İNSAN KİMDİR?

Gezgin olarak yeryüzünden uzay yolculuğuna çıkan bilgin, Merih'te (Mars) inerek caddelerde dolaşmakta iken bir fakültede verilecek bir konferans ilanı görür. İlanda belirtildiğine göre, Merih bilginlerinden birisi, yeryüzünde yaptıkları son sefer ve dünya canlıları hakkında konuşacaktır. Dünyadan gelen bu bilgin de konferansa katılır. Merih gezegeni bilginlerinden birinin kürsüye çıktığına ve şöyle konuştuğuna şahit olur:

"Evet, sonunda Dünya'da hayat olduğunu ileri süren bilginlerin görüşleri doğrulandı. Son araştırmalar, hayat açısından çok ileri aşamada bulunan varlıkların orada var olduklarını gösterdi. Bu varlıkların bir türü, 'beşer' adını taşımaktadır.

Sizin bu varlık hakkında zihninizde bir tasavvur bile olmadığı için, bu 'beşer'in niteliğini size iyice açıklayamam elbette, ancak özet olarak söyleyebilirim ki, iki deliği, dört tutamağı olan bir kırbaya benzer.

Beşer diye adlandırılan bu canlılar Dünya yüzünde o yandan bu yana, garip ve hiç bir gezegen topluluğunda benzeri olmayan bir biçimde harekete geçerler. Bu canlılarda özel bir "birbirini öldürme" deliliği vardır.

Zaman olur, birbirleriyle hiç bağlantısı olmayan uzak noktalardan harekete geçen ve birbirlerini hiç tanımayan bu canlılardan büyük topluluklar, bir tasarım, düzen, heyecan ve dürtü ile kuşanır ve son derece modern silah ve üst düzeyde donanımla yola düşerler, işlerini-uğraşlarını ve

ailelerini bırakırlar, karşılıklı saf bağlarlar, sonra kıyasıya savaşırlar.

Önce yiyecek sağlamak için buna ihtiyaçları olduğunu sanıyordum. Fakat sonra gördüm ki birbirlerini şaşılası çabalarla ve yığınla öldürüyor, ardından kalkıp evlerine dönüyorlar. Sonra biri yine çıkıp öne düşüyor, bir topluluğu diğerine karşı kışkırtıyor, sonra da, aynı şekilde başka bir topluluğa çullanıyorlar. Kısaca, 'beşer' adını alan bu canlı türünün kendine eziyet etme ve öldürme ile dolu bir tarihi var. Bütün donanımlarını birbirlerini öldürme araçları uğruna harcarlar, üstelik birbirlerine karşı gerçekten bir kin duymaları gerekmez. Sonra yine büyük çapta yığınla öldürmeler başlar. Hiçbiri de öldürdüğünü yemez ki hiç değilse bu sebeple birbirlerini öldürüyorlar diyelim.

Besinlerini başka yollardan sağlarlar. Birbirleriyle boğuşma, vuruşma, yığınla öldürmelerden ve birbirlerinin evlerini yakıp yıkmalardan sonra onları öylesine bir gurur ve böbürlenme alır ki, bunun nasıl ruhsal bir durum olduğunu biz anlayamadık. Sonra destanlar düzer-koşarlar.

Yiyeceklerine gelince, şiddetli bir hırsla yan taraflarındaki tutamaklarla toplarlar. Fakat bu çok latif yiyecekleri, hoş kokulu ve tatlı meyveleri, yeryüzünde biten çok güzel bitki ve çiçekleri toplarlarsa da bu şekilde yemezler *-bu da bu varlığın deliliklerinden biridir ki sebebini biz anlayamadık-* zahmetle doğadan topladıkları bu sağlığa uygun yiyecekleri, et ve ürünleri eve götürür, ateş yakar, özel kaplara doldurur, onlara kötü renkli, keskin ve kötü tatlı baharatlar katar, kaynatırlar, yakarlar, sonra yerler.

Ardından hastalanırlar, doktordan, yediklerini midelerinden teknik araçlarla çıkarmasını rica ederler. Doktorlar bu sebeple onların toplumunda saygın ve çok kazanan kişilerdir. Bu hastalıklar, dünyadaki 'beşer' türünün hastalıklarıdır. Aynı zamanda çok ileri gitmiş ve yeryüzüne ileri düzeyde egemen olmuş bulunmalarına karşın, öylesine delilikleri vardır ki şimdiye kadar hiç bir hayvan bu deliliklere tutulmuş değildir."

Ali Şeriatî'nin kaleminden

İnsan; doğan, büyüyen gelişen, gençleşen ihtiyarlayan ve ölen bir varlık. Yiyen, içen, uyuyan, dışkılayan, kılları/saçları olan ve bir müddet sonra dökülen, acıkan, susayan, yorulan bir varlık. İnsan; gülen ve ağlayan, sevinen ve üzülen, seven ve nefret eden, acıyan ve kızan bir varlık. Toplayan -dağıtan, yığıldıkça yığan, cimri, nankör, inatçı, benmerkezci, hırslı, doyumsuz, mızıkçı, uyumsuz, tartışmacı, huysuz bir varlık. Tüm bunlarla birlikte soran sorgulayan, araştıran, düşünen, değiştiren, dönüştüren, oluşturan, keşfeden bir varlık . İnsan, varlığı en çok kendisini rahatsız eden, yeryüzü serüveni, kendi soyunu katletme ve kurutmadan ibaret olan bir varlık. Kendi soyunu yok etmek için doğuran, üreten ve inşa eden bir varlık. Her durumda keşfeden ve örten, üreten ve kirleten, yapan ve yıkan, ifsat eden yegane varlık.

"İnsan, düşünsün bir, neden yaratıldı! Vücudunun dışarı attığı bir meniden! Bel ile leğen kemikleri arasındaki bir sudan"

Kuran sözlerinin ne anlama geldiğini kavrayacak ve haddimizi bileceğiz. Sonunda herhangi bir canlı gibi,

örneğin bir böcek, bir ot, bir balık veya keçi gibi yaratılmış bir varlık olduğumuzu anlayacak, bizi farklı kılan şeyin, vücudumuzun kıvraklığı ve iki ayaküstünde durabilmemiz değil, sorgulama ve inşa etme yeteneğimizin olduğunu göreceğiz. Ama göremedik.

Ey insan! Dünya senden ibaret değildir. Sen her şey değilsin, her kararın kendinden çıktığını mı sanıyorsun? O, biz olmasak, yerimize başka bir itaat eden farklı bir yaratılışta bir canlı var edebilir.

Evrendeki hayat ey insan, senle başlamadı. Senin var olmandan önce evren, nice yıllar sensiz yaşadı. Sen yoktun ama hayat devam ediyor, ırmaklar akıyor, kuşlar ötüyordu. Sen yoktun ama açıklıktan ölen bir canlıya, susuzluktan kuruyan bir bitkiye rastlanmıyordu. Yani yeryüzü sen olmadan da hayatını idame ettirebiliyordu.

Yerden biten, gökten inen, karnı üzere sürünerek, ayakları üzerinde yürüyerek veya kanatlarını çırparak uçan her bir varlık kendi yarasına göre hayatını yaşıyordu. Taş taşlığını, kuş kuşluğunu, toprak topraklığını biliyordu.

Sonra sen geldin. Nasıl geldin? Her bir varlığı getiren seni de getirdi. Yani seni yarattı. Hem de bir sudan, ağzına almaktan çekineceğin, duyduğunda yüzünün kızaracağı bir şeyden; bir damla meniden yarattı. Sonra sana ruhundan üfledi (bilgilendirdi) ve insan kıldı.

Bütün varlıklar, varlık olmaları hasebiyle birbirinin aynısıydı, sen farklı olasın diye sana ruhundan üfledi. Bu üfleminin bir sonucu olarak, düşünme, akletme, sorma, sorgulama, üretme yeteneğini kazandın. Yani özgür oldun.

Yaratıcın, özgür bir insan olarak sana, *'yeryüzü sana bir süreliğine emanetim'* diyerek içindekileri emrine amade kıldı. Emrine amade kıldı ama kökünü kurut demedi. Hem yararlan hem de yeteneklerini kullanarak *"gelecektekilerin nasiplenmesini de sağla"*, halifeliğin *"bunlarla sınırlı ama bozmak da var mayanda sakın ha onu kullanma. Farklı olmanın farkı, bu"* dedi. Ama sen anlamadın. Hem süreni hem de sınırını unuttun. Onarmak sana ağır geldi, yaktın, yıktın bozdun; kirlettin. İnsanlık bu sandın.

Uyarmalar bir türlü tesir etmedi, daha bir celallendin. Hep bahaneler ürettin, başkasının başına gelen felaketi kendi zaferin sandın. Ölüm senin için değildi. Sen hep genç kalacaktın, kendini böyle aldattın. Yerden, gökten, içinden, dışından ve her bir yerden uyarıcılar geldi, sen uyanmadın. Önce uyarıcıları sonra kendi ellerini ve ayaklarını katlettin.

Sana ruhundan üfledi. Ama sen bu üflemin farkında olmadın. Şimdi sen kendin felaket oldun. Dokunduğun her şeyi yok ediyorsun. Az kaldı, *"kendini de yok edeceksin"* anlamına gelen ilahi buyruklarını okuduğunda, bu uyarılarına kulak verip, ne anlama geldiğini kavramak için bir gayret içerisine girseydin, çelişkiler içerisinde bocalayıp durmaz, bin bir dalavere ile bunları örtmeye uğraşmaz, kendini kandırmak için, her an yeni bahaneler üretmezdin.

"Vay haline iftira atanın ve ayıp-kusur arayanın! [Vay haline o kişinin] ki, serveti biriktirir ve onu bir kalkan (koruyucu) sayar, zanneder ki serveti onu sonsuza dek yaşatacak! Hayır, tersine, [öteki dünyada] çökerten bir azaba terk edilecektir o! Bilir misin nedir o çökerten azap? Allah tarafından tutuşturulan bir

ateş, [günahkar] kalplerin üstünde yükselen: üzerlerine salınacak (bir ateş), sonsuz sütunlar arasında!" (Tekasür suresi).

Ama biz insan, yaratıcımızın bu ve benzeri onlarca sözünü kulak ardı ederek, yeryüzünde kendi cehennemimizi inşa ediyoruz. Bunu yeryüzünü cennete dönüştürmek iddiasının arkasına gizlenerek yapıyoruz. Bazı noktalarda göstermelik, kendi tanımlamalarımıza uygun, üstelik mazlum insan kardeşlerimizin, emekleri, gözyaşları, aşkları ve cesetleri üzerine mevzi cennetler kuruyor olmamız, koca bir yeryüzünü cehenneme dönüştürmüş olmamız gerçeğini ortadan kaldırmıyor.

İNSANIN FESAT VE FERASETİ

Allah'ın insanları yaratması ve onlara iki yol göstermesinin sonrasında, Âdemoğlunun isyan eden oğlunun bir şekilde, içindeki şeytana kulak vermesiyle birlikte yeryüzünde fesat çıkmaya başladı. Bu isyan eden oğlunun fesad karşısında, itaat eden oğlunun gösterdiği teslimiyetin yönlendirdiği feraseti de içinde barındıran insanoğlu, bu zikzaklar içinde, yani fesad ve ferasetiyle bugüne ulaştı.

Bugün küçük bir azınlık hakkı ve adaleti tesis edip koruma mücadelesi verirken çoğunluk bunu bozmanın uğraşısı içindeler. Haklının yanında bulunması gereken kalabalıklar ise bugün, Âdem'in isyan eden oğlunun çocuklarını alkışlamaktalar.

İlk insan topluluklarından bu yana kaç bin yıl geçti bilemiyoruz ama hemen hemen tarihin bütün dönemlerinde aynı mücadelenin özde fazla bir değişiklik olmadan süregeldiğinden kuşkumuz yok. Allah çeşitli zamanlarda bu insanlar arasından Resûller seçerek onların hakkı bulmalarına yardımcı olmuş. Böylece fesadçılar helak edilerek bozulan dengeler yeniden kurulmuştur. Çünkü bu müfsidler iş başına geçtiklerinde, toplumun temel değerlerini (hars), ümitlerini ve gelecek nesilleri zihnen ve bedenen helak etmektedirler (bkz. Bakara 204)

Dün böyleydi. Bugün de böyle... Her çağın insanı kendi döneminde cereyan eden olayları az çok görüyor ve bunun sonuçları üzerinde düşünerek bu olayların kaynağını araştırıyor. Günümüzde de öyle... Ancak içinde

bulduğumuz çağın teknolojik gelişmişliği oranında bozgunculuğu da gelişmiş. Bu nedenle günümüz insanı olup bitenleri bazen tam olarak göremiyor.

Mevcut ayartıcılar gerçeklerle kendi zihni arasında çok zaman perde veya paratoner görevi görüyor. Toplum genellikle dili yandıktan sonra oynanan oyunları fark ediyor. O zaman da iş işten geçmiş oluyor. Güç sahiplerinde oyun çok olduğu için toplumun dili yanmaya devam ediyor. Günümüzde eskilere ek olarak insanları, Allah'la birlikte veya ondan başka tanrılara kul etmek için bazı yeni yöntemler icat edilmiş. Bu yöntemlerin tutması ve evrensel planda uygulanabilmesi için de birbirinden çok farklımış gibi görünen iç içe girmiş karmaşık organizasyonlar yürürlüğe sokulmuş.

İşte bu organizasyonlar sayesinde insanların kalplerinden imanları, beyinlerinden düşünceleri, ceplerinden paraları öyle maharetli ve sessizce çalınıyor ki ruhları bile duymuyor. Dünyanın her tarafını bir anarşi ve zulüm kaplamış. Herkes bir diğerini suçluyor. Dolayısıyla durmadan insanlar ölüyor. Üstelik çok zaman bu insanlar birbirlerini niçin öldürdüklerini, ne adına öldürdüklerini ve öldürdükleri kişilerin kim olduklarını da gerçek anlamda bilmiyorlar. İşte bu aşamada bazıları, haksızlıkları önlemekten çok, egemenleri daha da güçlü kılmak için insan haklarından, yeryüzündeki düzen ve huzurdan söz ediyor. Ancak bu açıklamalar, kanı, göz yaşını, açlığı, hastalığı daha bir arttırıyor. Sadece bunlar değil, insanlar arasındaki kin, düşmanlık da artıyor. Kör intikam duyguları en akıllı olanlarının bile ferasetlerini kör ediyor.

Oysa bu insan hakları savunuculuğu şampiyonu olanlar, insanlara en büyük zulmü ve haksızlığı reva görüyorlar. Yeni geliştirdikleri silahları gerçek mermi ve zehirlerle kendi haklarını savunan insanların üzerinde deniyorlar. Kadın çocuk demeden köyler, şehirler bombalanıyor. Veya zehirleniyor. Yüzbinlerce masum insanı öldürmeleri onların insan hakları savunuculuğuna bir halel getirmiyor. Kısacası, kendi yaratılışının, doğanın ve evrenin fitratına karşı gelen toplumların ekonomik ve askeri güçleri arttıkça, yaptıkları haksızlıklar da artıyor. Dolayısıyla fesadın boyutları daha da bir genişliyor, yaygınlaşıyor ve sıradanlaşıyor. İnsanoğlu fesadı neredeyse kanıksayacak.

Gerçi insanın bulunduğu her yerde şu veya bu boyutta fesad boy veriyor, ama asıl fesadın kahredici ve zehirleyici yüzü, insanoğlunun kendisine yabancılaştırmasının toplumsal bir travmaya dönüşmesiyle ortaya çıkıyor. Evet, fesadın kaynağı bizzat insanın kendisidir ama bu fesad toplumun bütün katmanlarını kuşattığı ve her bir fert gönüllü bir fesat mermisine dönüştüğü zaman helaki çağırarak dışında yapacak başka bir şey kalmıyor.

İnsanoğlunun kendi heva ve hevesini, yani istek ve arzularını tek belirleyici kabul etmesiyle başlayan bu süreç, bireyin kendini diğer bireylerin üzerinde egemen görmesiyle devam ederek toplumsal travmaya dönüşerek yok oluşu getiriyor. Oysa Evren ve yeryüzü insanoğlunun savaş arenası olmak zorunda değil. Çünkü Allah'ın eşyanın özüne koyduğu fitrat, adil bir dünyayı da mümkün kılıyor. Ayrıca Allah, yeryüzünde resûlleri vasıtasıyla da *-onlara kitaplar göndererek-* adaleti tesis etmek istiyor. Yarattığı nimetlerden

tüm insanların bir ölçüye göre rızıklanmasını istiyor. Bunun için de insanların uyması gereken genel kuralları belirliyor. Fakat insanoğlu, bu kuralları, bu adil paylaşımı, insanı, emeğini ve onurunu yücelten, köleliğe, zulme ve haksızlığa set çeken, hukukun egemen olduğu bu adil yapıyı bozmak için elinden geleni arkasına koymuyor. Yeryüzünü cehenneme çevirmek için, dün olduğu gibi bugün de uğraştıkça uğraşiyor. .

Bazı dönemlerde müfsidler -*günümüzde olduğu gibi* - bunu evrensel düzeyde başarıyorlar. Sadece insanlar arasındaki düzeni bozmakla kalmayıp tabii/doğal dengeleri de alt üst ediyorlar. Böylece insanların bazıları, bazılarının rabbi, efendisi; bazıları da, bazılarının kulu kölesi oluyorlar. Sonuçta fesat çıkıyor. Ama biz biliyoruz ki -*tarih de buna şahittir*- bozguncuların saltanatı uzun sürmüyor, süremiyor. Çünkü bir noktadan sonra hem Allah'ın müdahalesi söz konusu oluyor, hem elleri ile çıkardığı fesat ve felaketler onların helakini hazırlıyor, hem de insan fıtratı gereği bir noktadan sonra başına gelenleri sorgulamaya başlıyor ve yaşadığı olayların kaynağını kavradığı andan itibaren de kendini savunmak zorunda hissediyor. Yani uyuyanlar uyanıyor. Daha da ileriye giderek gaspedilmiş haklarını yeniden almak, çiğnenmiş onurunu kurtarmak için derin ve bilinçli bir savunmaya geçiyor. Artık bu noktadan sonra ekonomik ve askerî güç de önemini yitiriyor. İşin tabiatı gereği inanç (*başkaları buna moral güç diyorlar*) ön plana çıkıyor. Haklı olanlar, akıllı ve bilinçli de olduklarında hak ve hukuk egemenliğini ilan ediyor. Böylece hak ile batıl, zalim ile mazlum yer değiştirmeye başlıyor. Mazlumlar,

zalimleşerek yeni mazlumlar üretinceye kadar bu egemenlik devam ediyor. İşte tarih dediğimiz şey bu kısır döngüden ibaret değil midir zaten? Yani tarih, Hakk'ın ve zulüm mücadelesinin kayıtlarının tutulduğu bir sicil defterinden başka bir şey midir? İnsanoğlu bu defteri bir ayna olarak kullandığı müddetçe azgınlaşma süreci uzuyor.

Ne yazık ki çok uzun zamandır insanoğlu bu sicile bakmayı terk etmiş. Bu yüzden kim olduğunu ne yaptığını, hatta ne istediğini bile bilmiyor. Ürettiği araçlar bir tarafa bizzat insanoğlunun kendisi bir helak makinesine dönüşmüş durumda. Bu yüzden zulüm üstüne zulüm yapıyor. Ancak "zulm ile âbad olmaz." Çünkü Allah insanla evreni bir denge içinde yaratmıştır. Nasıl ki çevrenin kirlenmesi, bozulması, tabiatın çoraklaşmasına neden oluyor, insan yaşamına doğrudan etki ediyor ve yaşamasını engelliyorsa toplumsal kurallar da böyledir.

Doğa kendini yenileyerek küresel fesadı ortadan kaldırıyorsa, insanoğlu da kendini yenileyerek toplumsal fesadı ortadan kaldıracaktır.

"Yaptıklarından bir kısmını onlara tattırmak amacıyla insanların kazandıkları yüzünden karada ve denizde fesad çıktı. Belki dönerler!" (Rum 41)